Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕ ДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ЕРА, 16 июнь, 1977 шу. № 72 (3739). Мах 2 кеп.

ОКТЯБРА 60 ШУ ДИЗАРА НАКЪАДОЛХАШ

СИЙЛЕ ХИЙЛА ХЬАЛХАЛАТТАРИЙ!

Производственни объединеней, управленей, предприятей коллективашца 1977 шера 5 беттa йалха эффективности дикаял лакхъара тІехьа, республика промышленносте, гІишлошьеча, транспорте иттлагІча пятилетка заданеи ханал хьалха кхоачашдора тІехьа леланьча социалистически яхьа итогашка а хьежа КПСС обкомбюросе, Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совете, областпрофбю, ВЛКСМ обкомо соцам баьб:

РАЙОНИЙ ХЬАЛХАРЧА ГРУППЕ ХЬАЛХАРА МОТТИГ ОКТЯБРЬСКИ РАЙОНА ЯЛА,

продукцена реализаци яра пхе бетта план 102,9 процент, къаьхьегама оьсарлен план 102,4 процент кхоачашьярах.

ШОЛЛАГІА МОТТИГ СУНЖЕНСКИ РАЙОНА ЯЛА,

продукцена реализаци яра пхе бетта план 103,8 процент, къаьхьегама оьсарлен план 101,4 процент кхоачашьярах.

РАЙОНИЙ ШОЛЛАГІЧА ГРУППЕ ХЬАЛХАРА МОТТИГ НАУРСКИ РАЙОНА ЯЛА,

продукцена реализаци яра пхе бетта план 102,5 процент, къаьхьегама оьсарлен план 104,1 процент кхоачашьярах.

ШОЛЛАГІА МОТТИГ НАДТЕРЕЧНИ РАЙОНА ЯЛА

продукцена реализаци яра пхе бетта план 101,3 процент, къаьхьегама оьсарлен план 104,7 процент кхоачашьярах.

Дика болх баьв хиларца белгалъяха

НАЗРАНОВСКИ УРУС-МАРТАНОВСКИ РАЙОНАШ

1977 шера пхе бетта производственни объединеней коллективашца юкъе лелаьйча социалистически яхьа хотьаьннарашца ларХІа

ЛЕНИНА ОРДЕН ЛЕЛАЮ «ГРОЗНЕФТЬ» ЯХА ПРОИЗВОДСТВЕННИ ОБЪЕДИНЕНІ; ШУРИЙ ПРОМЫШЛЕННОСТА ОБЪЕДИНЕНІ; «ЧЕЧЕНИНГУШВИНО» ЯХА ОБЪЕДИНЕНІ.

Промышленни предприятей, гІишлоин транспортен организацей коллективашца юкъе:

Карабулакски химически реагентий завод,
«Горсинефть» НГДУ,
«Октябрьнефть» НГДУ,
Горячеводски УБР
Малгобекски УБР,
Новогроземски Н. Анисимова цІерагІа- мехкадатта чкхьлоьча завод,
ацетонов завод,
СССР 50 шу дизара цІерагІа Грозненски химически завод,
«Красный молот» яха завод,
«Оргтехника» яха производственни объединени,
«Электроприбор» яха завод,
«Электроинструмент» яха завод.
«Пишемаш» яха завод,
«Промавтоматика» яхача Іалма-производственни объедине опытни завод,
Назрановски трикотажни фабрика,
Жилищно-коммунальни боахама министерства Грозненски экспериментально-механически завод,
Кога-Гирс тоабеши тегаши йола фабрика,
Бытовой гІулакх дара министерства ремонтно-гІишлон управленн,
«Наурский» яха хьагІара завод,
Мацьха комбинат,
Макаронни фабрика,
Гудермесски горнищекомбинат,
Ермоловски леспромхоз,
№ 2 йоаа гІишлон-материалий комбинат,
«Союзнатоматстром» Грозненски опытно-экспериментальни завод,
Нохч-ГІалгІай гІишлон управлене СМУ-1,
«Чечингесьстрой» треста ПМК-223,
Нохч-ГІалгІай гІишлон управлене СвесСМУ,
№ 1572 йоаа автоколонна,
«Автоспецоборудование» яха опытно-экспериментальни завод.

ИЮЛА ЧОТАХ

КПСС ЦК майкий Пленума решенеин СССР кердача Конституце проекти чІогІа кхьаьвалъьв тІаьвашца Малгобекски бурув тохара балхий управлене лаьттан ченаш техкарашца шерра социалистически яхь йоаржаьй Сийлахь-йоккъача Октябрьски революце 60 шу дузача цІейна кхъьхъаргА совгІат кийдадра. Яхьс вынача дуьхьа ча бурувдеттача бригадашца дог гІоздоаха кхьаьхьгаца толамаш лоах. Царна юкъе уьх шера хьалдаьна хьалхалаттаьчарех цаІ а бурувдетта мастер Галаев Іаьлий Іийса керте латтача № 845 йолча буровой коллектив. Цо хІаьнлелъьа ах шера планан совгІа 500 метр бурув а тохаш, дикка тІехьхоачашъьлъ уьх шера хьалхарча норхІ бетта задаш. Тахьмарча девгА кхачалелъа ах шера заданеи совгІа бІаь гарга метр бурув техад бурувдетта мастер Тюнин Владимир Михайлович керте латтача № 934 йолча буровой коллективо.

Царел дуьхьа тІехьаьсаш яц бурувдетта мастерашца Хапуемиров Галимжан Шакирович Хадзиев Ахьмада Микаилн керте латтача буровой коллективаш. Цар бурув тохара ду шера план 13—15 июне кхоачашъьяьй. Ер бутт бовлелъьа планагІа лаьрХІачул совгІа цар тохаргІа нитташ метраш бурув.

* * *

Октября 60 шу дузача деина сийленна накъьаьхІра йоаш тІаийца доккхий социалистически деккарашца ханал хьалха кхоачашдора шерра социалистически яхь йоаржаьй И. Анисимова цІерагІча новогроземски мехкадатта чаккдоахача завода Румянцев Петр Ивановичера керте латтача кхоалагІча цеха коллективо. Яхь бетта задаш ханал дуьхьа хьалха кхоачаш а яь цехана капитальни ремонт е йолденний из. Графикал хьалха яь-яьхха лерХІ по цехана еш йола капитальни ремонт а.

Иштта дика кхъьхъаьш я хІаьнлелъьа июла хьалхарча шин декада задаш кхоачашдора йола Васильева Лидия Николаевна керте латтача № 43-5 йолча установка коллектив. Механизмашца продукци арахецна ях шера план 6 июне кхоачашъьлъ

Гасанов Занд Юсупович керте латтача № 43.4 йолча установка технологаца. ХІаьнлелъьа шаьхкъе установка коллективо планал совгІа арахІийцаЙ аьаран сомий маьхьа товарин продукци.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

ХХАШ ЛЕЛАДЕРИЙ ТОЛАМАШ

Уьх деношка хьинарг къаьхьегаш ба «Предгорный» совхоза кхаш леладерашца. Уьх шера боахаме 400 гектара тІа йлаца лаьрХІаьн 250 гектара тІа силосаш хьажжІаш дІайийна? ноьхьа.

Хьаьвта жхаш леладерашца тІаийца социалистически деккарашца эламІга дан. ХІара гектара тІаьра 40 центнер фуаьлъька хьажІаьшъ 300 центнер силос кийчьяра моша гІадамн чуда доШ дІенад цар.

Овсарс хьахьег хІашка кІий дуллаш боаьжача паха. Масала, Витерхаьов Султан. ДоСІаьн хьисане хІий деттача ДДП-70 маркаш йолча установка тІа болх беш норма 4 гектар йолаш, дийяьха 5—6 гектара гІа хІий тох ло.

М. ЭПЕНДИЕВ.

ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШ—ДУХХАГІА

«Дахьена хьайбай продукци духхагІа» яхана деанзагІа къаьхьегаш я чуоттадаь хьайбай кхоабича «Шалинский» совхозе колектив. ХІаьнле а паччахьалхенна дІачуденнад 295 тонн дулл, ах шера план 330 тонн йолаш.

— Из-де тІа вІаштІехьдаьнад массанс а хьинарг къаьхьегар баьван доладо, — дуьв совхозе пяткомо секретара Хасаев Іумара.

Масала, царех цаІ я, скотинца Тагирова Аьсет. Цо Іунал деча хІара хьайбана дийнаьхьи буьсе 650—680 грамм дулл тІаьхьет, план 500 грамм йолаш.

Ший яккха езе производства хьалха латтача Лялин Ивана. Цо Іунал деча хІара хьаьхьинна дийнаьхьи буьсе 580—600 грамм тІаьхьет, план 450 грамм йолаш. Иштта дика къаьхьегаш хьайбайгІа хьаьхьарг лелаьр Іьожилевская Зоя я. Цо кхоабича хІара хьаьхьана 500—520 грамм дозал тІаьхьет.

Октября 60 шу дизара юбилейна кердача толамашца накъьаьхьа лерХІ совхоза хьайбай леладерашца.

М. ЦУРОВ.

ДОАКЪАРАШ ІАЛАШДАР—ЛОАРХІАМЕ ГІУЛАКХ

Іан замаьлъьа доакъараш шоьтта хурдолаш чуййина болх беш боаьж республика механизаторашца хьайбаш леладераша.

Доакъараш Іалашдаре хьалха латт Гузермесски района боахамашъ. Іа июнь хьаІаьхоачашъ доакъараш Іалашдаре шера плана уьх тайпара кхоачашъйЙ дар: йол — 16 процент, сенаж — 74 процент, витаминни хьоар — 57 процент Іалашдаьд. ТІехьарча ханна доакъараш кийчье дика кайоал Наурски района боахамий а. Иштта, йол Іалашдаьна шера план 12 процент, хІаьта бабий витаминни хьоар — 31 процент кхоачашъйЙ цао.

Сенаж кийчьеча овсарс къаьхьегаш ба Ачхой - Мартановски района совхозий болхлой. План 1900 тонн - йолаш цар хІаьнле а 1770 тонн сенаж хІоаьга чу еллаЙ. ХІаьта Грозненски района боахамаша сенаж Іалашьйра шера план 74 процент кхоачашъйЙ.

Цунца ІаьхьаІа, торонаш ихьатарга яле а цхьаьнгІойча районашца хеттача тайпара ІВаштІехьдаьнад из лоарХІаме ГІулакх. Масала Малгобекски, Назрановски районий боахамашца йол Іалашьйра шера план 2 процент мара кхоачашъйЙ, хІаьта Шалински районо — 5 процент. ТІаьмкха сенаж эгІага кІезнигаГІа Надтеречни, Урус-Мартановски районашца Іалашъьйй. ХІаьн а кхоачашболхш хинка вІаштІехьалъьаГІа ханал бабий витаминаш хьоар доакъкхьгІа Урус - Мартановски, Малгобекски районашца.

Доакъар Іалашдаре хьалхашка латта дехкарашца дикка тІехьхоачашле йийн хулийтаргІойла дукъа торонаш я вай республике. Царех ма-могІа хІкаІа пайда эца хьажжа беза юрта боахама къаьхьегамхой.

1977 шера 6 июнь тІаьхоачашца республике доакъар Іалашдаре йола:

СВОДКА
(план проценташа)

Районаш	йол	сенаж	бабий хьоар
1. Ачхой-Мартановски	—	93	42
2. Веденски	1	—	—
3. Грозненски	6	74	18
4. Гудермесски	16	78	57
5. Малгобекски	2	25	3
6. Надтеречни	9	7	4
7. Назрановски	2	9	4
8. Наурски	12	—	31
9. Ножай-Юртовски	—	—	—
10. Советски	—	—	—
11. Сунженски	1	72	21
12. Урус-Мартановски	11	13	1
13. Шалински	5	24	9
14. Шелковской	7	124	22
Грозный	80	—	—
Республике	6	60	19
Соавха 7 июнь тІаьхоачашца Іалашдаьд хиннар	9	47	25

Ялат чуэцачарна

Ялат хьаьхар, ялат чуэцар. Уж дешаш тахан юртобахама болхлой оарцаГІа баьхьа да Іешт предприятей болхлой а оарца-гІа боахаш да. Дика хьийкъа ялаташ сихен да ца дойтаьш чуэцар массане а юкъара гІулакх хиннА дІаэаттаьх.

Кийчон линейке эттий дукхача боахамий низ боьа ялат хьокъа а оарца а техника. Тешаьне аьа дог доагІа уьх юбилейий шера ио дика болх беррга, аьна.

Ялат чуэрзадеча къаьхьегаш наха шоашкера доагІа новкъостал де арабаьнаьб потребительски кооперацие болхлой а. Хьаька балхаш деанзта гІулакх дехь хургьа 55 аІа-ноха лела автотика. Царех хІарамена белгалъяьхьхай маршрут, графикоттаьй ях ера моттигаш ювцаш. Уж тикаш Іалашъьйй шеррача ассортиментах кхачаи а промышленни а товараша. ХІаьта водителашпроизводящи дІаьхьетабаьб механизаторашца, арех стриий болхлоштА, хьайбай леладерашта, кхьчарна юкъе бе безаьча балхах ипструктаж а душ.

Боккха терхам тІабахийтаб уьх шера мелкорознични сала торговли шерьЬра. Цу гІулакха наха болх бера моттигашка оттаьвай нтташ продавец а воапаш болх бу йотокаш. Цу лотокашкаря эца торо « тьаьмма аьдделеш, цІилеторгаш, «зде кьаьхат, тайп-тайпара хиш, кьидуна нахр массана а хиланза ца доаза товарашца.

Лотокашка товараш лоаттадари юха воагІаш эша товар дахьаргдолаш заказаш хьаьвадеш тІаьмалад водителя-продавеца.

Уьх шера дикка лакхьгІ товараш доккхаре план Нагалья сачиа дІаьдахача шера бетта 1800—2000 сом мах бе аьтачиа декхарийна хиннаьле, уьх шера кхоозза дуккагІа мах бе бе-за цун.

Кондитерски а кулинарни а товарашцара наьха хьаьпшан совналара лоарХІам а беш уж дукхагІа лоаттаде соцам баьб. Республикерча ялат дІаййеча иттт кунктах хІарадо я хІаьнз шоьй столоан е буфет. ДІйІаьька я бог а болх бу цар. БІаЬхача кхачанца Іалашбергба ялаташ чуэцача къаьхьегаш.

Универсальни торговни база болхлоша хІаьнле а белгалдахад арений болхлоштА кхуьхьаргдола тайп-тайпара товараш.

Б. ЯКОВЛЕВ.

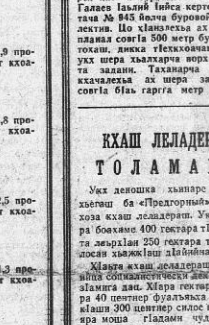

ИттагІгІча пятилетка шоллагІча шера ліан хиннаьлъ хьалха кхоачашъьра, Октября 60 шу дузача деина къаьхьегама согІат кийдадра шерра социалистически яхь йоаржаьй Грозненски опытно-экспериментальни завода болхлоша. Царна юкъе хьалхалаттарчарех ва слесарь Тупицин Анатолий Иванович. Юкъера лаьрХІача хІара сменагІа норматш 120 — 125 процент кхоачашъю цо. Уьх шера хьалхарча ях заданаш ханал дуккха хьалха кхоачашъьйЙ Анатолий Ивановична.

Общественни балха тІа а хьинарг даькъа лоаьцаш на ий. Завода дикагІоьла агитатор лоарХІаш ва Тупицин Анатолий.

СУРТА ТІА: слесарь А. Тупицин.

И. ПЛИЕВА сурт.

Лекторашатеисташ кийчбаьб

Самарданийнахьа КПСС обкомерча цхьан шера йолча республикански курсашца дийша яьлар лекторийн-атеистий йоькъа кердача Советски Союзе проект. Из тёркам тІабохийтаьш дийшар массане а. Проекта тІара хІара доаг хІоаьга чуІоаьнаьш болаш, вай социалистически паччахьалхе дегІаІйоаларца тІадерзадаьд да.

ХІара советски сага вахар денгара дешга тоалуш доагІа, тІаьна аьхна хьинар кхо на деш, ший Іаьлъеш дог лазаш къаьхьегандІа, Уьх тІехьарча 40 шера вайна бІаргатгІу наьха экономическина политическина хьалаш тоаденнад.

Юртбоахама продукци алмамъяьккхар дуьхьа шоай низ кхо ца беш къаьхьг тха боахамаш хьайбаш леладеоаша а. Къаьхьта оьсарс къаьхьег социалистически яхьс-хьалхалаттача доирхаша: Калырова Деакас, Исмаилова Байсас, Хидирова Нурас, кхачаг. ХІара кхоабаьча Іаттагара шера план 1850 килограмм йолаш пе бетта 1300 килограмм согІа дуьра яьккхаш гаьрс хІарадо. Деакас болх бе Іаьсий леладеча Сиркиева Замадуе а. Цо Іунал деча хІара Іаьсилга дийнаьхьи буьсе 640—650 грамм дулл тІаьхьет, план 350 грамм йолаш. Иштта доагІ тІаьна хьинарг тІа болх беш болх. Іаьнле а 816 тонн дулаш. Іаьнлеаьнаьнаьн

ТІЕХЬАВУСАШ ЦХЬАККХА А ХУРГВОАЦАШ

Назрановски трикотажни фабрике цхьа беза саина кхьехьан ва 1600-бохлло. Сийлахь-боккхаг Октябрьски революцин ордена Ленинан орденгА ХІинА Назранов трикотажни фабрике. Назрановски районе меттел вай республике я эгІара дужхаГІа кхаллих бодж бен болча инвалидийнаг: цаІ лоарХІаш я тІа трикотажни фабрике. Цар хьаду хІанзІрча хаю ДІа ма — дехьаре доза кхаллаьхь чІтІаьхьа дужхаду бажжьаш, гаргитурашш, кхаллаьхь бувшача хана тІаІовхаш комамашш, берий барохьаш, маІча пата лаьцна. ТІа боЛа майкаш. Дийнахьи буса чар хьаю 25 эзар надели. Уж чІоаГІа доаттаран дика ІаІаьшкин я.

Назрановски трикотажни фабонке эрахеш продукци дика ловзаш я Москве, Ленинграде, Ростове, Краснодаре, кхьа-ча итташ болча городанкА, лаьрХІа болча конструкцен дикаГІойча модеин хьаеш хьалар бахьан долаш дика ДІаІаьшш а я хьаж. Евлоева Маржан кертер латтача фабрикеча экспериментальна участка халлаьнА за хьаю кердача конструкцен йоЛа наделенш, цуо тІехьаГІа кхаа хьа ДІа мишта ва хьеж, тІаккха мара арахеш а йолаш уж.

Фабрика коллективна къаьстта болзала да ер шу. Массайолча участккА кхьаьгаьмА а политическа а хьинар аЛонна кхаьхьенА ва трикотажникаш. ХІара болхлоЧо хьинар кхо ца деш кхьаьг Октября 60-шу дуЛача юбилейна кхаьгаьгаьмА сонГІ кхаьдтадара. Цудухьа ІаІаттГІехьдаьнна фабрикА коллективна товарни продукци арахецнарех из мах хьхьерех пье бетта задаин дикка тІехьхочаьшТе. Ер шу доладелча дена потребГІолашта дІаІаьхьГІа цІ миллион сонГІа надели. 1976 ларо арахецаш хинначул 51 процент тІаккхийтта трикотажни изделеш. ЦІхьолаГІча категорех арахеца трикотажни наделенш 72 процент я, соаХка арахецаеш хиннар 48 процент мара ца хинначА.

ШІа шеГІа ІаьхнинА дан уж хьаьгаьгаьмА толамаш. Уж хьаькхеллаш хьинар ІаьхО ца ІаьгаьгаьмА трикотажникашца. Царна кхьеж а хІара сменанГІа нормаш 180 — 210 процент хьоачашьеш хиларгА белгалбаьнна ба трикотажникашкА Ленина орден ледаш Сакалова Мишовси, хІамаш тегаршш янжарий БогатыревГІар — ПаьтІамата Зайнаш, Сакалова Маруси, вязальщицаш Сидорова Эсет, Дарсигова Диба, кхы дукхха барашш.

ЛаЛла болх бечарех цхьаьнна сат балха тІа тІехьаьгаьгаьнна цА хилийтарх ростовчаьнца дІаДоладаь дика ГІулаьх масаьна рЬаьла я волшш хьаллаьнца: фабрикерча болхдоцаш. Цунца дуввадеина хІара балха дА хьинарерча хьинарерча белгалдакхха дерХІ цаю.

ДукхагІа хинна ца ІешІ, дикалгІа а хул тха фабрика коллективо арахецо продукци. ХІанз уктаза къаьстташ за 285 коммунистическ къаьстта-ма ударник, 65 «Социалистическ яхьк хотвашнар», 18 «Пятилетка хьона гвардеец». Цох хьоачамбаь Іе даГІа дан тхо. ТІагІерттА кІоаьсам доаттаГІу болхлоца цхьаькка сат болха тІа тІехьаьгаьгаьца ца хилийтара.

КПСС ЦК майоан ПленумА решенеешн СССР кердача Конституце проекти чІоаГІа ваьла болаш кхоабаЛаьЛьца фабрика болхлоца ниІа кхетабУ. ДІаХо советски наьха бахара къаьстторошш тоаІра, мехка экономика дегІаккхьдИ тІаЛаттА бекхтоьмаш, шоаш ІоаьнА дакъа ХаНа деЛаш хилар. Цудухьа лекхраш хоачашдечА хІараае шийтара доагІар а ду.

Б. ГАГИЕВ,
Назрановски трикотажни фабрика партийеро секретарь.

Ростов-на-Дону. Донца коммунистишка, берригача кхьаьгаьмхошка, КПСС ЦК Генеральни Секретара новкъостА Л. И. Брежнева дайтача письмо тІа тІа бокхга мах бийла, шерра ДІабаржан латтача патриотическ болаш — хІара коллективе тІехьавусаш цхьаькка хургвоаьшш болх бе, яхача боламо области предприятеш болхлоЧо специалисташ, мастер, тайпара нИзн хьинарн айдаьЛ. Массе моттигашка кхы я дукхагІа торошш лехаш производстве эффективность ЛаьхьЕ, берригача балха дикал тоаьг ГІерташ кхьаьгаьш ба.

Мах ваьхна инициативе — «Юкьерча» бригада производственни торошш лаьхьЕ ваьна Ростсельмашца ДІайолаьнА мастер Палащенко Петр кертер латтача сварщикИ бригадо.

Кхоалаг1а шу да № 1 йолча сборочни цеха партийни организацена кулгалдеш В. А. Цукась (сурта тІа юкье латтар) йола. ЧІоаГІа черкам тІаБОхийт цо Палащенко Петара бригадана. Бригада членан (авдехьара аьттехь): электросварщикаш профорг В. Клашин партогр В. Замащиковн.

В. ТУРБИНА сурт.,
ТАСС Фотохроника.

ХЬАЙБАШТА—ТОЬАЛ ДОАКЬАР

Доакьар Іалашдара — ялар кхеЛара, из чуоаьнА ваина йоахко е еза. ХІана аьчча Іалашдаьна доКьарашка хьежжя яха мара йоаккхьалургьчьйаьхьАй продукци.

Из гІулаьк дика кхетаду Грозненски района I Мая цІеГІаГІча колхозе. ТІатеГІа Доакьар Іалашдеш я коммунистА В. В. Захарова кулгалду № 3 йола мехотград.

60 саг йолча ну отряде 20 трактор я. Царех тоьъм ца хеташ ахьа я 12 трактор елар царца дуХха ха йоашдеш. Из бахьан долаш доашца хана дийрХІачул соаГІа 35 тоннА йолаш — 1035 тоннА ГІоаьнА кийчье карагІадьлар отряда коллективна.

Аьла лаьрХІа люцерца хьокхача толаме хьалгьг Тонкогубов МаксимА, Семена норма 15 гектар йолаш, 24 гектара ГІара бух хьокх ЧО дийлаьхьА. Цунга ГІорташ болх бу Пермовмайски школа производственни бригадерча хьоачна тракториста Дудаев Руслана. Руслано тешшаме доал ду ДТ-54 яхьча трактор. Шо балха норма хилдаьна тІехьхоачашъеш хьавоаГІа из.

Сменни норма 19,5 тонн йолаш, 35 тонн гарГта моша доакьар ДІаКхуь коммунста Голованов Николая, Гирнаиов Вахас. ХІаьта сенаж кийчьеча дика хьокхамаш гойташ къаьхьет коммунста Соломатин Михаила, школерча производственни бригада юкъеВоагІача Зайцев Владимира.

— Аьхьи шоаш шуКъа долча хана школерА дуХхагІа доаг бераш боккхача безамна болу ДІа доагІа тха боахаме. Ала хІАма доанаш хьаьхьет ладаш шоашта дукха еза кхаш ледарий говзал караерзае ГІерташ, — дуВи мехотграда участника Н. И. Мельникова.

200 тонн хилиЛа йоа Іалашьйьй бригадо. Из доакьар Іалашдеча сменни норма 200 процент хьоачашьеш бух хьокх тракториста Исметтьев Александра. АргІаш деча кхаьхьатана овсарле лаьхьа йоЛаш болх бу комсомольца Хутовский Анатоле, неспецоциа Мельников Михаила, Хомяков Алексеен, кхьчар.

Дийнахьен буси шин сменагІа балший хьоар доакьхьаш хьалгьг ба машинисташ: В. Горшенев, А. Самдерский, вейкарий МельникоевгІар. 10 тонн биший витаминни хьоар доакьх пар дайнарен буси. Иштта, доакьар ма-хулла дуХхагІа Іалашдеш йиш хулийта ерриГа торошш оаррагІаньКа ниІ, тоьмар кхо цІ деш кхьаьхьаташ ба колхоза доакьар Іалашдеш боаккха яа.

Л. РУДСКИН.

Мишта кхоачашду социалистически декхараш

БІУБЕННА БА

Толамца кхьаьхьаташ хьаьбоаГІа уж юбилейни шера Гудермесан районе шурий-товарни ферма хьайбаш ледарераш. Цу ферма бригадир Дудалов Саламан совхозна КертерА зоотехник Хенжамалов Лом-Іалийн цІеча уголоке коравйр сона. Уж, шера шоашта хьаьхьашка ларттача декхарехь, хІаьта уж кхоачашдарехь дувца декхар дича:

— Тха коллективе, — аьлар Лом-Іале, — уж деношка хиннича собране берригаш цаІ саина ранья болаш дег ГІара кхоабаЛийр кердача Конституце проект. Цуо совгІа доакьа-ша, бежа Іуша, Іаьсий ледаьсраша хьаьхьа хиначарел хьы а доккхагІа декхараш ГІаийр. Иштта, доакьас коммунисташ Сандова Лизас лаьн 2200 йолаш хІара кхоабаЧа Іаттагара 3000 килограмм шура йоаккхарьхь аьлна ше тІаийца хинна социалистическ декхар Сийлахь-боккхача Октябрьски революце 60 шу дуХхача дийнахьа кхоачашде доаг дедаР. Иштта декхарашш тІаийцар кхчьар а. ХІаьта уж шера планагІа 260 тоннА шура йоХха еза да тха фермА болхлой паччахьалхенга. Хьаьхьа-ларттача декхарех дика доарХІабеш хьаьбоаГІа уж. Иштта, ах шера планагІа 130 тоннА йоХка еза хиннаеча пхе бетта 176 тоннА ехкар. СоаХка пхе бетта паччахьалхенга, ехки хиннаеча 14 процент дуХхагІа я ма. Шура боХкара кхьь хьаьтала план яьх бетта кхоачашъе царца карагІаьрГца. ХІаьта аьлна, кхьь хьартала план кхоачашьЕра хІаьзарчул тІеГІаьгІа паччахьалхенга хьы а 19 тоннА шера йоХка еза.

Лом - Іале дувцачоа тешаьл ду цІеча уголоке хьаьтеха йоахкча графикашца, стендашца.

Уллун хьалтехь ший график йолл уххаза. Царех цаІ соахка хІара дийнаьха, бетта йоаккха шура ДІаьхьеш хиннар я, хІаьта шоллагІьйр — уж цера хІара дийнаьха, бетта йоаккхар ДІаьхьеш яр. Масаьла, май бутт. ДІадахача шера ду бетта фермие яьккхьа хиннарчул ваьна тоин сонГІа шура яьккхьаГІ фермие. Цу цифраша хьаьхьа хьаьхьоч фермА коллективна къаьстташ ' оьсарле дика дикхьеннА хилар. Цуо совгІа уж шера йоаккха шура ДІаьхьеча гранфик гучадоаькхьеш Іалашдьа хилар толам бекхкхарна яьккхачаболлаш даш, нагахьа сатин яьс шоаш ІаьдечоХ дан лаьшш ца хилча. Из кхета а деш ледаьсраша, цар политическ хьетам лаьхьбара къаьстта тергам тІаБохийт совхозна а фермА а кулгалдешца, партийни, профсоюзни организацешца.

Уж юбилейни шера хІара тайпара декхарашш шоай коллективо толамца кхоачашдергилярах шекбаш фермА кулгалдой.

М. ХАМАТХАНОВ.

ИТТЛАГІЧА ПЯТИЛЕТКА МУЛАШ

БОЛХЛОЙ ТРАДИЦЕШТА ТЕШАМЕ БА

Дмитрий ФИЛИППОВ,
ВЛКСМ ЦК секретарь.

Кагирхой Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Союзан исторе айлха дувзаделла Да. вай Дахьен истореца, коммунизм бахьан долаш дерригача советски хаЛкО доаттабева кхоьсамца КПСС XXV съезде КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева аьнинад: «35 миллион комсомольцийн эскар — парте тешаме ГІочча, юкьарчуа доацаш болх цуо деналле тІехье. Парте моллаГІа декхараш оттаДина а, чІоаГІа дог ураэте кьонсам доаттабу цо уж кхоаьшащо дуЛьЛ. Болх беш болча кагирхоша — комсомола синоп дегон — бокьоноца хьалхьох Советий Мехка турпална болхлой классна сийлахьча традицешта шоаш тешаме чилар, кхьаьгаьма кердача ГІулаьхьашца ебаю"уж.

Юхьхьанцарча пятилеткий шерашке а деиз ІаьхинчиА доарХІаменГІара хьажбоаХамца обсуждаш хьаьЛара цар лелаьн шефство лелаьш, кьаьст-кьаьстача ГІиплоношца меттел, боахама керттерча доакьоьшта а.

Вай мехкарча миллионаш болча кьонача болллоштъ вахара наьхъа юхьиг, кьаьхьгамца хестам эца школа а хиле ДІаотт ударни комсомольскА ГІиплО. Комсомольск-на-Амуре, Магнитка, Турксиб, Днепрогэс хьальвийнй сийле лелаьш сай вай, ала а доаГІаш, тахан комМунисташа цхьана СибаргІеп рузька карадерзадеча, ГІаьнарА Къаьлбаседене энергетически предприятеш а РСФСР Пенерволемни зоне мелиоранцен юртарча ГІирсийн объекташ а хьалъеча дакъа лоашча катийча нахаьл мехкареш. Иттлагі-ча пятилетке Ерригсоюзни комсомольски ударни я аьнна хьаккайканй 125 ГІиплО. Аллха ДІадахача цхьаьг цера комсомольскЕ путевкагІа дика бахаб 100 эзар совгІа кагий нахи мехкарийн. ХІаьта берригаш а лаьрХІача уж пятилетке ударни ГІиплоношца хьожжберга 500 эзар ца кхоа добровольцаш.

Уж гаргІачА пхе шера ший масштабашца диллача ІаІаьмате боккха экономически социальнИ программа хьвоттаяьй Советски Союза Коммунистически парте XXV съезде. Из кхоачашъера тІадолха хиьдда наьхьаш белгалдаьл КПСС ЦК октябрьски (1976 шу) Пленума документаш тІа а «Производства эффективности балха» диканн лаьхьарг, иттлагІча пятилетка заьвалш толаме хьоачашьеш дуЛьа ледаеча Ерригсоюзни социалистически яхьа хьаькъьарчаш КПСС ЦК, СССР Министрийн Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК соцам тІа а.

Мехкарча болх беча кагирхоша хьинарг дакъа лоаш «Эффективностан дикален пятилетКина кьона барий хьинарн творчесторийн ниаха дукхаГІча къаьхьагамхой патриотически боламе. Сийлахь-боккхача Октября 60 шера юбилея сийна 60 кІирзн хьинарг къаьхьгара вахта лелаю, цу дезаче. Денна хетэнь КПСС Центральни Комитетага Леннски комсомолоЧ луча Рапорта кулг ядде боьсо ярхьар дукхаьл кьоьсел лоаттабу.

Байкало-Амурски машиннийн, буллача балкащ мишта лел хи ца лоаш саг ваи вай мехка. ДуХхьаьл из Ерригсоюзни ударни комсомольски ГІиплО я таханарча къаьхьгамца ноахала байракх. БоккхагІа диллача цунга кхоачарбоаьлаш транспортни ГІирс бац дуЛен практике.

ЛерхІача доккхийча хІамаша чІоаГІа хьинар айду, делал долен низ болен ках кхеБу. Нижь буллача къаьхьгаш боаккхача дуккхача кьонача ГІиплоношкоех коммунистически къаьхьгамца ударникашш хиннаб, царна орденашш медалашш, «Пятилетка "кьона гвардеец» яха ВЛКСМ ЦК знакашш сийнй.

«ГІишлоп да со ва» яхьи лоЗунг а долаш башха-дика ГІулаьх ДІадоладеннад БАМ-е. Техникаьх ма-могта дуХхаГІа лайда эца ГІерт цунна юкье дикьа лоашарна, къаьлбеш болаьс объекташ дикаГІа хилийта ГІерт, бедаьл материалаьш дуХха кхюо. Дуккха бІаьш болча болхлоша дехкар тІаийцЕд шоаех тІаьшца шоашца ДІеанна-ча техникаца капитальни ремонт ца еш ГІиг хьалбаь баьлаца болх бе аьнна. Комсомольско - кагирхой коллективнА ваьна Сийлахь-боккхача Октября юбилей хьатІаьхьоачаш кхоьш ахи шера плаш кхоачашьеш дуХха кхоьнсам доаттабева. Социалистически Къаьхьгама Турпал В. Лакомов, А. Белоцкий, Н. Андреев кертер болча хьалхалатача бригадай инициатива.

Иттлагі-ча пятилетка хьаьлаьрча шера йоккха котало яьккхий — болх бе йоаналлитай Камский автомобильни заводан Ерригсоюзни ударни комсомольски ГІиплОн — хьаьлара аргІа. КарагІаьлначу цу ГІулаьхьа юкье шийтара ДІаьхьа лаьнна 30 эзар болча кьонача ГІиплоношкой эскаро а. КамАЗ-белтгала цинй тайпара предприяти. ПоккхачА ЦІх заводе ДІаДоладеррИ бІаьв квадратни километр моттиг, дитейни, кулнечни, прессово - рамни, двигателий заводш, автомобильни, ремонтно - инструментальни. ЦІерех хІарвяр — автомобилиш яра технологе даьхьа керда доШ, хІарвяр — отрасле этарга боккхагІа. Берригача мехко хьаьлаю КамАЗ. 600 гарГта комсомольско - кагирхой бригада я тахан автозавод хьаьлеча къаьхьгаш. Цу бригадаЧ цхьаьне хьакъьхьа-ма-дарра дуЛьаргІа аз.

1969 шу чаХхдоаькомсомольски путевкагІа Набережные Челны яха городн автозаводи хьаьлеча этарга хьаьла болхачарца вахаяр Казанера итт ІІамнга саг. Царех цхьаьне — Мозляков Вальс — мара каменщика специальность яцар. Цхьана болх бе а ГІишлошъера ГІулаьх Іомаде а. ЛаьрХІаьн комсомольца. 1970 шу чаХхдоалаш ГІишлоперча кагирхой коллективаша. Ледеча яьхе приводи моттигаш боьхар бригадо.

БорхІ шера 50 совгІа тайпатайпара объекташ хьал а яь ДІаелар Мавликова бригадо. Дуккха кьхьегама дика ГІулаьхьаш этарга хьаьла цо ДІадоладаьд, масала, КамАЗ-е этарга хьаьла юкъейхьай бригадин поРда, КПСС XXV съезда луча Леннски комсомолА Рапорта кулг ядде боьсо ярхьар дуХха социалистически яхь йоланЬй. Коллективна пхе члена «Пятилетка кьона гвардеец» яха ВЛКСМ ЦК знакашш сийнй. Мавликова бригадо шера программа 1976 шера 7 ноябрь хьатІаотташ кхоачашьЕй, тахан а хьинаре болх бу цо, графикал хьаьхьа а йолаш. Из болгаш йолаш масаЛ да. КьоначА ГІишлонхоша творчески хьаьхьег КамАЗ-е, говзал лоаш ГІулаьхьа чана кара а ерзаеш, толашаГІа мел дар хьинаре юкъе а кхуьльш.

Ерригсоюзни комсомольски ГІишлоний «город» аьа мегарг-долаш я Усть-Илимски хьупромышленни комплекс. Цунца ба ангарсен каскада болкхагІа бола ГІирс — Леннски комсомола цІерагІа Усть-Илимски ГЭС, йоккха целлюлозни завод — вежарашца болча ялх мехко — СЭВ-а членаша хьаьнна хьаьлеш йолча комплексА лоарХІамеГІара объект. ОагІув оагІоьчА тоха тахана болаш бен бе ерригача союзни республикашкара кагий нахи мехкарийн. Болгаререн Венгререн кагирхой союзий ваьлаш.

ГІишлон комсомольски организацена шерра социалистически яхь йоаржаьвий хьун-кийчон боахамн пхе технологически потокаш цих, ремонтно - механически завод, комплекса хьаьйола лоарХІаме объекташ шоай хьинаьла болх бе. Йоаналлитай духьа.

Иттлагі-ча пятилетка шерашка хьалъеррГа массеехь атомни электростанци. Город Волгодонске я лоарХІамеГІарча ерригсоюзни ударни комсомольски ГІишлонех цаІ — атомни машиностроене гигант «Атоммаш» яха завод. Комсомольски путевкаеГІа цинга ненав виъ эзар совгІа кьаьхьа ангуиаст. ХІанз 45 комсомольско - кагирхой коллективш я ГІишлоне.

Совстий Мехка кьонача нозхала хьалгьгиа шерра горизонташ хьаьеЛ иттлагІча пятилетко. Ше пятилетка ударни отрид я аьнна хьаьккайканй Леннски комсомоло. Коммунизм хьаьлаьрий хьалгьарча мугІарашка хилар — цунах шоай сийлахьа дехкар лоарХІ советски катийча нахен мехкарашен. Кьоьхьа мехкарийн балха ГІулаьхий закон — КПСС XXV съездо белгалъьнь дуккхаллий сийлахь-боккха программа кхоачашьеш шоай дерригА нИзнш, хьаьхьаЛ, говзал ДІатедта.

(АПН).

КПСС ОБКОМА V ПЛЕНУМА РЕШЕНЕШ КХОАЧАШЪЕШ

ШОАШТА ИЙШАЧА МАРА СУДАГА КХАЙКАЦ

Саг йоалаяр-яхар, иштта аІаш йоахка гарГалоаш бакъьрарреволюци хиладен 1941—1945 шерашка моастагІаша ДІаийца хинна моттигашш ГІеГІарташ ерригеш еш ДІаязделн хинна ца хиларца а тІема хьалхарча хана даь йоазонца на дисарца дувзаделла а судага декар де ледаш хул баха нах, уж іохаметтаоттадар духьа. ДоккхагІча даьхье пенсе вахарца, кхоабаш нах кхьлхарца а баса йоахам хьаГІаЛабе бе аьнна хиларца эшаш хул уж бакъьараш.

Саг валарах дола бакъьараш къастаеш да судашка а дувца дуккхаГІола ГІулаьхьан. ХІаьта геттара дукха бераш доврах даРаш а долаш нохчийн ГІалГІайн кьамех болча наьха ну тайпара ГІулаьхьа къастаеш дезаш хул судаш.

Судашка ГІолла берзш доврах дола тешалаш чІоаГІе деза бахьанна. ЦаьхьгІ уж тайпарча бусаьда дина ІаІаьлех: нохчийн ГІалГІайн кьамех болча наьха ма-хулла сийлахь ДІаьлаьш ва вешин. Цунах ма-дуХха ваьнна ІаьлаьхьаІаьлаш саг валара бахьанаш оттаду медицински тешал оттаде. ТІаькка саг валарах. Цу медицински тешал ДІаийца а доапаш регистраци е тагаш ЗАГСа органаша. Цкъа-за массеехь шу даьнчул тІехьаГІа дуХха бераш дола наьна бер тешнилла социальни ІаьцОн органаша гуча а даьле медицински справка хьаьллаца аьле ДІа на луш соаьзу бе-рашта доаГІа дуХха. Из бахьан долаш бер дагаьрг дола тешал дехаш суде ух дуХХа кхаьнах.

Цу тайпара байна нах. Боьсо йолаш ІаІаьсхан дуХхаГІа моттигаш нийсу Сунженски, Назрановски, Шалийски районашка.

Саг валарах дола тешал деха нах судашка ухила кІезнГІурца, кхьметтел цІеналь ДІа а доаккхалургда, дьна культах дола законодательство телха-ледаГІа боккъонца ДІадоаккхе.

Мишта лаТт из гІулаьх тахана-ларца денга? Дерригача кашамашта мотгиегча Совета вовд дедеш хиларах дола 1918 шера 7 декабреча РСФСР РСНК Декрета 1 статья телхо а ешу цхьаьнна а бокъо йолаш молдаша шоашта хет-хетача бесса ледаеш да республика цхьаьйолча районашкара кашамашш. Саг ненна хилар Бакъьлаш дола ЗАГС-а моттигерча отделагара документ доацаш цхьаькка неннар даьвоЛла бокъо лаш аьнна да цу Декрета 4 статьи тІа.

Тохкамон судебни практикон хьаьхьехача тайпара саг валарах справка а йойаш, сихха ваьнна кхоачашдаьнна цхьаьнна тІаьхьамат да лоттабеш моттигерча Советий исполкомаша тесса дитад кашамашта доал дедта. ХІаьта молдаша уж документаш хьа ца дехарал сонГІа, хетаргахь, да саг ненна а дьна ІаьдалаьхьА сихха дІаволлийна ледаеш бусаьда дынах тешаеш ІаьшкарА.

1960 шера І ноябрера СССР Керттерча Паччахьалхен санитарни инспектора ЧІоаГІньча кашамашл дохараш дола дарий йола санитарни боьхонИ 18 статьяна а духьаьл да из зуламе ІаьдалаГІ ледаеГІа. Саг ненна 24 сахьат даьлаьс ДІаволла молгадац цу статьяе.

Масаьла, соаХка бераш довра дола тешал дехаш Сунженски хьалха суде ях хиннай Нестеровски яхьча ставнце яьа Т. Х. Борчашвили, Орджоникидзевски станицера М. Х. Евлоева. Чемулья яьача юртара Ахмеза Зайнап, кхьбарин. Иштта цу тайпарча ГІулаьхьашца суде ух Карабулке. Серноводске, кхчьачь баха нах.

Фуа ю? Дьна культах дола законодательство телха а деш медицински тешал доацаш ЗАГС-а органашка регистраца еш ца еш цу наха шоай дайна бераш ДІадеккхаГІа да-кх.

ЦхьаьйочА хьаьхьегамой депутатий районна Советий исполкомо ГІулаьхьа ДІадоладаьлла а ший культах дола законодательство телхадара ГІулаьхьен (Сунженски, Шалийски кхьмрашш). ЦІудухьа нах бомрах дола а деш дуцьцьта дькка лохденнаш ду районашкА. ЦхьаьйаьлаьнА, кхьча районашкара хьалха судашка уж ІаьнаьнА хьачуХхнІга хІаьнА а ІаьГІеннадаьл. Цо тешал ду цхьаьйочА юртий Советаша, райисполкомаша ну ДІаьхьеГІагІ на дола, хІаьта цхьаьчар тІаийцо решенеен лертІга кхоачаш ца елга. ХІаьта дьна культах дола законодательство ДІадоладаьлла а цхьаьнна тІаьхьамат да лоттабеш моттигаш я республике.

Цу тайпарча деШашка хьожжаш гучадьаьнарца хьаьхьеГІ дьна культах дола законодательствани лертІга кхоачашдаьнна ца ешу ца ешу. Цо ІаьнаьнА ДІадоладаьлла а ший теоретически материализм йолча марксизма - ленинизма ларца тІа ЛаттА коммунистически парти цІаьккха машаре хиннаьнна ІаІаьмаца дуввадеина хІаьмаш доаГІача дьна идеологеца.

Л. ЕМЦОВА,
Нохч-ГІалгІай АССР юстице министерства консультант.

Америкера коммунар

Украински ССР. ДІаьха а беркате а вахар долаш саг ва американски горинк хинна Джон Пинтер. Бакъда, цуоьхьа шерашка Донбассе Иван Матвеевич ола пунах. Уж шера 84 шу дивал. цуо. Бакъда, хІана а дага лаТт хьаьн волаш кхоьнА Советски Россена казаконийнгІ а волаш митингашкен собраешкен ший новкъосташца цхьана цо хьжаре дакъаЛоацаш хинна событеш. Бакъда Пинтера ВІалла а диллургдоаьнан хІана хиларца цунна эгІара хьаьхьара боьлхой-ахархой республика ІІаргайбор.

1922 шера Донбассе вера 32 американски горинк, шоай къаьхьгамца Советий мехка новкъостал де. Джон Рида цІеГІаГІча шахтерски бригада-комуна «Лидиевка» яхча Донецки шахте кулгалдеш вар Иван Пинтер.

Шозех коммунаргІ оаГІар цар. Сийлахь-боккхача Октябрьски социалистически революце пхи шу дизарца дувзаделла В. И. Ленинга бригада членаша хьаьйаЧа моаршалца телеграмма тІа ялорг: «...Лучше тІа эгІара хьаьхьарча болхлой-ахархой паччахьалхенна пайда баргболаш ГІулаьк делга тхоШка кхачарА эраз долаш да тхо, хІаьта оаза доШ ду къаьхьгамца тхоай дерригача низашца из хьаллаца, хІаьта, нагахь санна эшаш хуле тІема фронте а дакъа лаца».

Из ший доШ Пинтера Ивана кхоачашдаьл. 1935 шера Донецки бассейна эгІара дикаГІа волча шахтера санна цунна ненай Къаьхьгамца ЦІеча Байрака орден.

СУРТА ТІА: И. М. Пинтер. (юкъе латтар) кьонача шахтераша юкъе.

Л. САМСОНОВА сурт.
ТАСС Фотохроника.

СОВГІАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

1977 шера 13 маерча СССР Лаккхьарча Совета Президиума Указагіа 1976 шера планан заданешн тІаийца социалистически деккхаран кхоачашдеча толамаш дахарх машиниашьай Министерства предприятийн организацийн болхлой, инженерно-технически болхлой, гІулаккхеча наьха йоккхача группана СССР орденашн медаллаш еннай, ту даьхьа Нохч-ГІалгІай АССР гІоллаг:

ОКТЯБРЬСКИ РЕВОЛЮЦЕ ОРДЕН

Козырев Алексей Константинович — Гудермес яхача локомотивни депо машиниста.

КЪАХЬЕГАМА ЦІЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Вахидов Булача — Грозный станце поездаш вІашаГІьехкачо.

Величко Полина Семеновна — Грозный яхача вагонийн депо осмотрщика.

Жуков Григорий Иосифович — Гудермес яхача локомотивни депо мастера.

Умаров Султангирей Абукарович — Грозненски наьхьа дистанце монтера.

Шатеев Владимир Анатольевич — Грозный яхача локомотивни депо слесара.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Амаева Хава Умахановна — Грозный станце оператора.

Кравченко Владимир Романович — Гудермес яхача вагонни депо осмотрщика.

Лосева Глафира Стефановна — Къилбаседа-Кавказски машиниаьхьа № 3 йолча путевой машинни станце монтера.

Михайлюк Анатолий Иванович — «Сигнализация бурзаман Грозненски дистанце электромеханика.

Савенко Мария Яковлевна — Грозненски наьхьа дистанце монтера.

Соромытько Мария Ивановна — Гудермесски наьхьа дистанце монтера.

Устарханов Абдулана—мухьІаботтачеран боссасбечен балхий Грозненски механизированни дистанце стропальщика.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Антипенко Иван Захаровича — Гудермес яхача локомотивни депо машиниста.

1977 шера 13 маерча СССР Лаккхьарча Совета Президиума Указагіа 1976 шера планан заданешн тІаийца социалистически деккхаран кхоачашдеча толамаш дахарх биьхьин транспортни наьхьа деккхаран предприятийн организацийн болхлой, инженерно-технически болхлой, гІулаккхеча наьха йоккхача группана СССР орденашн медаллаш еннай, ту даьхьа Нохч-ГІалгІай АССР гІоллаг:

КЪАХЬЕГАМА ЦІЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Хамаев Лечи Джунидович— «Автоспецоборудование» яхача Грозненски опытно-экспериментальни завода газоэлектросварщика.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Байгашов Беста Байгашевич — № 5 йолча Грозненски пассажирски автотранспортни предприяте автомобиль водителе.

Гура Иван Иванович — № 1737 йолча автоколонна автомобиль водителе, гор. Грозный.

Курсаев Аллудин Гайрбекович — Назрановски автотранспортни предприяте автомобиль водителе.

Мосягин Юрий Михайлович — № 1436 йолча автоколонна автомобиль водителе, гор. Грозный.

Мурашов Борис Петрович — промышленни машиниаьхьа транспорта Аргунски предприятийн тепловоза машинисте.

Ракитянский Прокофий Серафимович — № 1572 йолча автоколонна автомобиль водителе, гор. Грозный.

Сапрыкин Османа Ахмада— № 1572 йолча автоколонна автомобиль водителе, гор. Грозный.

Хайбулин Вольфрам Анарович — Грозненски автотранспортни предприяте автомобиль водителе.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Аламазов Магомед Гатагазович — № 1 йолча Грозненски пассажирски автотранспортни предприяте автомобиль водителе.

Ахметханов Гильван Ахметханович — Грозненски автокомбината автомобиль водителе.

Дышинев Эльмурза Ильясович—Малгобекски автотранспортни предприяте автомобиль водителе.

Мамаев Магомед Абдуразиевич — Грозненски автотранспортни предприяте автомобиль водителе.

1977 шера 12 маерча СССР Лаккхьарча Совета Президиума Указагіа 1976 шера планан заданешн тІаийца социалистически деккхаран кхоачашдеча толамаш дахарх СССР ойтачен кхачанан промышленностан объединенийн, предприятийн, организацийн болхлой, йоккхача группана СССР орденашн медаллаш еннай, ту даьхьа Нохч-ГІалгІай АССР гІоллаг:

КЪАХЬЕГАМА ЦІЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Вартаньянц Вера Петровна —консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно-аграрни торгова объединенийн Аксински консервни завода сварщица.

Дудаев Шахид Ахмедович — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно-аграрни торгова объединенийн Самашкински консервни завода аппаратчика.

Куленова Аллудин Ивановича — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно-аграрни торгова объединенийн Калиновски комсаш лелаеча совхоза чхьаГІар доккхача завода керттерча винодела.

Гастиева Лайла Можетовна — «Чеченингушнино» яхача производственно-совхозни объединене «Черлениский» чхьаГІар доккхача завода болхлоча.

Котляров Василий Сергеевич — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно - аграрни торгова объединене Грозненски консервни завода погрузчика водителе.

Курбин Илья Ильича — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно-аграрни торгова объединене Грозненски консервни заводе машинни оборудованен наладчика.

Лазарева Мария Николаевна — № 4 йолча Грозненски маьхьа завода пекара.

Майнуб Мария Ивановна— «Чеченингушнино» яхача производственни-совхозни объединене Наурски чхьаГІар доккхача завода винометариалаш кийчьечоа.

Новрузова Мала Абдумусиловна — Грозненски макаронни фабрика прессовщицана.

Пирожников Валентин Михайлович — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно - аграрни торгова объединене Аксински консервни заводе слесара-ремонтника.

Семенова Александра Семеновна — Грозненски пивзавода варщицана.

Юсупова Маржка Байтукаевна — даьттА-хьоанаца промышленности Къилбаседа-Кавказски производственни объединене Грозненски дитта доккхача завода осаллочоа.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Земляная Галина Арсентьевна — «Чеченингушнино» производственно-совхозни объединене «Гребенской» опытни комсаш-лелаеча совхоза винпуэкта болхлочоа.

Климова Любовь Павловна — Грозненски маьхьа комбината пекара.

Мулаева Малкан Исаевна — Грозненски маьхьа комбината варщицана.

Хачукаева Зайнаб — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно - аграрни торгова объединене Грозненски консервни завода болхлочоа.

Четверикова Полина Ивановна — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно - аграрни торгова объединене Аксински консервни завода фасовщицана.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Адамова Баянта — Нохч-ГІалгІай шекара заводе болхлой бригадирца.

1977 шера 12 маерча СССР Лаккхьарча Совета Президиума Указагіа 1976 шера планн тІаийца социалистически деккхаран кхоачашдеча толамаш дахарх СССР транспортни гІишлошьарга Министерства организацийн предприятийн болхлой, инженерно-технически болхлой, гІулаккхеча наьха йоккхача группана СССР орденашн медаллаш еннай, ту даьхьа Нохч-ГІалгІай АССР гІоллаг:

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Козлов Алексей Кириллович — «Орджоникидзетранстрой» треста № 383 йолча гІишлон-монтажкин поезда ярца машинист.

1977 шера 12 маерча СССР Лаккхьарча Совета Президиума Указагіа 1976 шера планн тІаийца социалистически деккхаран кхоачашдеча толамаш дахарх СССР ойтачен кхачанан промышленностан объединенийн, предприятийн, организацийн болхлой, инженерно-технически болхлой, гІулаккхеча наьха йоккхача группана СССР орденашн медаллаш еннай, ту даьхьа Нохч-ГІалгІай АССР гІоллаг:

КЪАХЬЕГАМА ЦІЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Нутаева Азмана — кхачан промышленности машиниаьхьа Аргунски завода токара.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Гайтаров Руслан Магомедович — кхачан промышленности машиниаьхьа Аргунски завода директора.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Тасуев Ахмед Хасматомедович — кхачан промышленности машиниаьхьа Аргунски завода токара.

1977 шера 13 маерча СССР Лаккхьарча Совета Президиума Указагіа 1976 шера планн тІаийца социалистически деккхаран кхоачашдеча толамаш дахарх СССР ойтачен кхачанан промышленностан объединенийн, предприятийн, организацийн болхлой, гІулаккхеча наьха йоккхача группана СССР орденашн медаллаш еннай, ту даьхьа Нохч-ГІалгІай АССР гІоллаг:

КЪАХЬЕГАМА ЦІЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Захарова Надежда Ивановна — Грозненски столовей треста № 23 йолча столове поварца.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Беков Мурад Исрисович — Грозненски «Гастроном» торга № 9 йолча тІка заведующена.

Харитоненко Любовь Григорьевна—Грозненски горнинспекторца № 12 йолча тІка заведующена.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Гериханова Нурбика Женаралиевна — Нохч-ГІалгІай АССР торговле министерства гІишлон-монтажкин управлене штукатурца-малярца.

Григорьева Елена Андреевна — Нохч-ГІалгІай АССР торговле министерства автобоахамаш автомобиль водителе.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Аслаханова Дашу Хумадовна — «Чеченингушнино» яхача производственно - совхозни объединене «Знаменский» комсаш-лелаеча совхоза чхьаГІар доккхача завода винометариалаш кийчьечоа.

Биклишова Ольга Ильинична — № 3 йолча Грозненски маьхьа завода пекара.

Кулаева Хаза Межидовича— консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно-аграрни торгова объединене Самашкински консервни завода слесара-ремонтника.

Мамигов Рамзан Шиданович — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно-аграрни торгова объединене Октябрьски консервни завода машинийн оборудованен наладчика.

Миласев Ахмед Халидовича— Нохч-ГІалгІай шекара заводе болхлой бригадира.

Сиротина Светлана Ивановна — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно-аграрни торгова объединене Грозненски консервни завода болхлочоа.

Хадисова Айзан Дидаевна — Гудермесски горпищеком-бината болхлочоа.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Абдулаев Георгий Александрович — «Орджоникидзетранстрой» треста № 131 йолча гІишлон-монтажкин поезда машинистца.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Поздеев Виктор Николаевича —кхачан промышленности машиниаьхьа Аргунски завода слесара-инструментальщика.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Ковтун Виктор Ивановича — Грозненски «Гастроном» торга № 9 йолча тІка заведующена.

Сергеева Екатерина Петровна — Грозненски маьхьа комбината бод хьувроча.

Умаева Майсана — «Чеченингушнино» яхача производственно-совхозни объединене Аксински консервни завода фасовщицана.

Сагиев Каин Абдулвахабович — Малгобекски маьхьа завода слесара.

Стрелко Екатерина Петровна — Грозненски маьхьа комбината бод хьувроча.

Умаева Майсана — «Чеченингушнино» яхача производственно-совхозни объединене Аксински консервни завода фасовщицана.

Сагиев Каин Абдулвахабович — Малгобекски маьхьа завода слесара.

Стрелко Екатерина Петровна — Грозненски маьхьа комбината бод хьувроча.

Умаева Майсана — «Чеченингушнино» яхача производственно-совхозни объединене Аксински консервни завода фасовщицана.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Аслаханова Дашу Хумадовна — «Чеченингушнино» яхача производственно - совхозни объединене «Знаменский» комсаш-лелаеча совхоза чхьаГІар доккхача завода винометариалаш кийчьечоа.

Биклишова Ольга Ильинична — № 3 йолча Грозненски маьхьа завода пекара.

Кулаева Хаза Межидовича— консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно-аграрни торгова объединене Самашкински консервни завода слесара-ремонтника.

Мамигов Рамзан Шиданович — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно-аграрни торгова объединене Октябрьски консервни завода машинийн оборудованен наладчика.

Миласев Ахмед Халидовича— Нохч-ГІалгІай шекара заводе болхлой бригадира.

Сиротина Светлана Ивановна — консервни промышленности Нохч-ГІалгІай производственно-аграрни торгова объединене Грозненски консервни завода болхлочоа.

Хадисова Айзан Дидаевна — Гудермесски горпищеком-бината болхлочоа.

Доазол дехьара

Хаьлъа Польше укх тхе шера хьалъеча йоккхаГІьарех гІишло ву Белгатувски доагора-энергетически комплекс. Из болх бе йоллаергьа 1980 шера.

Из иза бола экскаватор (суртІа тІа) болх бош хуьрна тІаьхьа кІор доккхача моттигашка.

ЦАФ—ТАСС сурт.

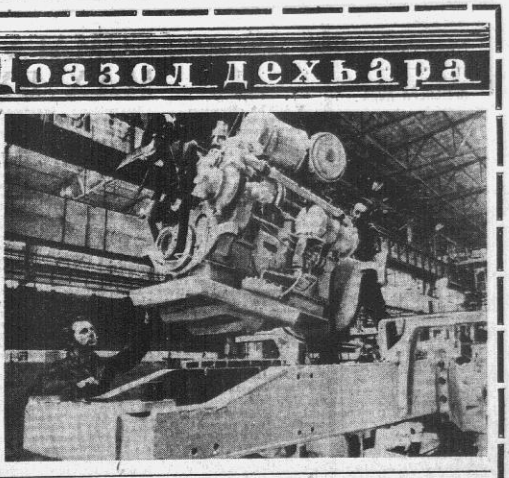

РЕСПУБЛИКА МАЛХБОАЛЕХЬАРА КОАНАІАРАШ

Нагатьа санна карта тІа хьежача, Чхочжин яха город Корейски Халкъа-Демократически Республика столицанца сеи гаьна ваьхьа а яь. Цьабакъда цига кхача-м дац атта — лоамаш да ту городнашта юкъе, пудхьа новал ханаьла ІаьхсаиаІ. Чхочжине. Кхетаьхьа кхаесс из йоккха йоацача станцешка, лоамашка гІоллаг тІехьюкъ, шерачА лоамашта юкъе гІоллаг ваьхьа гуриелаеш гІоллаг йолл. Бе-бе бесаш дола кІор урагІа а ухаш листта ягІачА турбаех бІаргг кхет ханьийй эгара ваьхьа. Дуьхьа я ухаьвА промышленни предприятеш, ту даьхьа СССР-а технически новкъостаьшца рекоиструкция яь, мехка эгара йоккхаГІа йолча Ким Чажа цІерагІа металлургически завод а.

Чхочжини — республика малхбоалехьара форда коанаІараш, шера хХо миллион тоьа муть бассасбеш гІаьттаьш йолл халкъа Корееца эгара йоккхаГІа порт. Соаэка дуьнн 38 мешка байракъш тІа а ягІаш цига даьхьа хинаьр дукха кемаш, ту даьхьа Советски Союзера а. Вай кемаша Чхочжине кхуьть хромоэм руда, маргаиец, тІаьта юха хьанхуьть магнезитоан клинкер, чоп, талыг, Іажаш.

Порта исторе хьаьхьаьчА ТАСС корреспондента дийцар директора заместителе Ким Бен Тэжка. Цхьан хилла чхьаьрйй ваьхьаьрий ваьхьа Корееца укрепа. Цига бахача паха лувшаш хинаьд чхьаьрий: скумбри, кребеток, осьминог. Біаьшера йолденешка юкъе дІа а лаьа КорееХ колоин ньй японшашца, ту сатийнача фирда йистхьа порт е дагадеХа парна, поселкаХ Мавжуриурен Корееран даьккха рузкъа метрополе дІаьккхьийнгаш йола перевалочни пункт а яь.

1945 шера КорееРа хир хьадА японски колонниализма. Китаера Кемитуписки эскар хІиллаьдаьча советски бІуно Корееран форда Малбоалехьара йистаца тІема-форда десант Іоложийй лоцкьаьлаь рузкъа Японе дІаьдуттА ваьхьаьнА тодаьрзаьхьА. Лиара тІом болабеннаьд Чхочжине. Цига бахача паха бІиеннаьбеш из. Цига бодаь советски турпалаш бий ца балийтаьш монумент етІай городе.

Маьрша кхаьхьаьгаш даьккха массеек шу мара юкъе да долаш юха а керда йоккхий сагоТолаш Мавжуриурен Корееран даьккха рузкъа метрополе даьккхуьйий

Iилмин практикен

АРМЕНЕРА ЛОХА ГАЬНАШ ЙОЛА БЕШАМАШ

Армене дIаДоладаьв йоккхачу майдан тIе дIаяьхьаьнан цуьнан йоьлхоьа сомий гаьнан дIайоIолгIа.

Фу лургда цо хьалхьа боахамо? Цу хьалхьа дийнар АПН корреспондентана хьамаьI даьча Армянин ССР юрта боахама Министрийн управление начальника Хаматрин Альфреда.

Укх тIехьхьарча хана тю лехаш да комсаьш сомашн лелобар, IаIоладар кIезнигаьн а долаш республика юртбоахама кертера доькьош дегIаДоладаьра гаьнашкарчо. Сомий бешамаш IаIололий 36 эзар гектар я тха. Бакьдо, нарех цхьаьнга майдаш IаьмIга х. Из баьхьан доийш хала да тех-никагIа бинзза пайда эца. Цудухьа бах бар дерригга эзар-гектар IаьIта ч а доладаш Аштарахан районе ваьнашкарчаьнгахьа ваьнаьнгахьа ваьнаьнгахьа ваьн